

פ ר ו ט ו ק ו ר ל מט' ב/31

סליבת ועדת הכנסת ליום יבנה, כ"ח באייר
תש"ב (1955.5.15) גשעה 0 3 0 . 1 0

י. קליבנוב - סגן יו"ר הכנסת.
חברי הוועדה:

פ ר כ ח ד:

- ד. נר-רב-האי - היו"ר
- ע. איכילוב
- י. אורי
- ב. אזניה
- י. בן-אהרן
- א. ברמן
- ט. וילנר
- ב. חת (במקום ש. בנה)
- א. בלסון
- ע. מיטון
- ט. בורוק
- א. רוזאל-באור
- א. סטופ
- י. שפירא
- ר. צברי

טעיה אל-דין אלזועבי

ח ס ר ד:

- ה. ברגר
- ש. גרדי
- י. הרדי
- סאלח טון ח' גיטס
- ק. סחא
- ש. לורנץ
- י. ביאג'י
- י. דמאל

ערעורן של סיעות שמאל, מק"י ומפ"ם על החלטת
היושב-ראש והסגנים בענין הצעותיהן לסדר-היום
בקר לביקורו של מר פוטטר דאלאט.

זדר-היום:

היו"ר ד. בר-רב-האלי:

עלינו לדון עתה בעדוניהן של טיעות
מק"י, שמאל ומפ"ם בקשר להחלטת היושב-
ראש והסגנים בענין הצעתם לסדר-היום בדבר ביקורו של פוסטר דאלאט.

מ. וילנר:

ברצוני להתעלם מן הצד הפוליטי של הדבר,
ולא פה המקום להגדיר את מהותו של פוסטר
דאלאט ואת מטרת ביקורו. את זה איני מעמיד לדיון בוועדת הכנסת. עלינו
לדון בצד הפרוצדוראלי תקנוני. עד עתה היה נהוג שיושב-ראש הכנסת והסגנים
רשאים לאשר או לדחות דחייפות בהצעות לסדר-היום. גם אז רשאי היה חבר-הכנסת
לערער בפני ועדת הכנסת. אף פעם לא היה מקרה שיושב-ראש הכנסת יקבע שאין
להעמיד הצעה מסוימת לסדר-היום ביום המיועד להצעות לסדר-היום. מליאת הכנסת
היא שאריכה להחליטה אם יש מקום לדון בהצעה לסדר-היום. הנשיאות אישרה את
ההצעה ומטרתה להעמידה ביום המיועד להצעות.

איננו מבקשים שדוקא השר יענה לנו היום
על הצעתנו. אם הוא עסוק - יענה מישהו אחר מן הקואליציה.

אנו רואים כאן כוונה פוליטית ברורה:
לא לתת להעלות בפני העם את הבעיה הזו מעל במת הכנסת. אנו רואים בזה דבר
הפוגע פגיעה נוספת בריבונותה של הכנסת וזכותם של חברי-הכנסת, כפי שהם
טובטחים בתקנון הכנסת. אנו רואים בזה תוצאה של לחץ מצד גורמים זרים
על עבודתה של הכנסת. אחרת, אינני יכול להבין מה האש לאציע הצעה זו
לסדר-היום בדרך הפרוצדוראלית הרגילה.

על-כן, אנו מבקשים מאת ועדת הכנסת לחחליט,
כי יש להעלות בעיה זו לסדר-היום בדרך הפרוצדוראלית הרגילה.

א. גולמן:

אין אנו רואים כל הצנקה פורמאלית לדחיית
ההצעות לסדר-היום. אין כל נימוק פורמאלי
לכך, וכל מה ששמענו אינו יכול לשכנע אותנו. אנו רואים בזה פגיעה קשה
בזכויות המליטה והחלטה הנוצרות בכנסת.

ברצוני להדגיש עוד בקודה אחת. שמענו משהו
על נימוק של נימססין. על-כן אנו ~~מאמץ~~ בגלוי: אנו לא הזמנו אותו ואיננו
רוצים בו טענות המליטה. אין ענין המליטה יכול להיות תקיף במן.

אם הענין הפרומאלי והפרוצדוראלי נופל,
בשבילנו יש כאן ענין מצפוני לאומי, כי אנו רואים בביקורו של פוסטר דאלאט
סכנה חמורה לשלום המדינה ולבטיחותה. זאת ועוד, פוסטר דאלאט יבוא לכאן
רק אחר-הצהרים, ואנו מבקשים להעמיד את הצעה לסדר-היום לפני-הצהרים.

י. טו-אהרן:

אינני יודע את הטעמים אשר הניעו את היושב
ראש והסגנים לחרוג מן המקובל. היה נהוג
מקובל שהצעות לסדר-היום מוגשות לכנסת לפי סדר מקובל ותמיד ניתנה לסיעות
האפשרות לבחור בין העובינים שהן הציעו לסדר-היום. לא פעם נחת הסמליון לנו
מת המליטה.

מקרה זה אין כאן הצעה דחופה. זוהי
הצעה רגילה. היא היתה צריכה להצג לדיון בסדר הרגיל. אנו הצענו לדון
על מדיניות החוץ של ישראל לרגל ביקורו של פוסטר דאלאט. אינני רואה שום
אפשרות הוקית תקינה לפנוע העמדת סעיף כזה בסדר-היום. אין שום שייכות
לדבר אם דאלאט נמצא פה או לא. אנחנו מציעים לוועדת הכנסת לבטל את ההתערבות
הגלתית-מוסמכת של הנשיאות בעניינים אלה ולתפוס לידינו את החלטה אם הן מעמידות
סעיף זה או אינן עושות כן.

ערעורן של סיעות מק"י, מפ"ם ושמאל על החלטת היושב-ראש והסגנים לקב"ל לזכות לזמן-היום בענין ביקורו של פוטטר דאלאס

י. קליבנוב:

סגן יו"ר הכנסת

סמכותן של היושב-ראש והסגנים היא לקבוע איזו הכנסת יסודית-היום והכנסת הנוכחית יזוילם לזירת בלתי-סדירה לזמן-סעיף מטרים או לדחייתו. אנו מצאנו שהיום אינו מתאים להעמדת הצעה זו לסדר-היום אם טוענים יש לזמן הודעה פוליטית - אומר גלילות: המל שדוך להודעה י"ב ביום הנוכחי פוליטית, אבל לא פוליטית-סדירה, כי אם פוליטית לאומית. אני גם מודה בכך שליושב-ראש והסגנים יסלות להיות כוונות פוליטיות לאומיות העומדות מעל לכל מפלגה ומפלגה. בנידון זה אני טוכן לומר שהיו כאן כוונות פוליטיות. על-כל-פנים, אלו היו כוונות כאשר אני הייתי הראשון שהסתייג מן הצעה זו לא תועמד בסדר-היום. ברור לנו שביום שבא לכאן מרח שהממשלה והמדינה יארחו אותו - בין שהוא לפי דעת אחדים רצוי ולפי דעת האחרים בלתי-רצוי - הוא אורח טוב מאד. בזה גם אתם אינכם יכולים שלא להודות: לביקורו של פוטטר דאלאס יכולות להיות תוצאות חשובות מאד לבני גורל המדינה, לשוב או לרע. על-כן, אין היום מתאים להעלות הצעות כאלו לסדר-היום. אין זאת אומרת שאי-אפשר לקיים אספות פומביות נגד ביקורו טחוך לכנסת. אבל לא בכנסת.

ברור שכל הודעה שתנתן בכנסת, בין לזכותו בין לגנותו של האורח - וברור שהעמדת שאלה כזו טוכרה לשאת גוון מטרים - אינה רצויה דוקא היום, טנקודת השקפה של האינטרסים של המדינה ואלה עומדים מעל לכל האינטרסים של המפלגות. כמוכן, בגבולות התקבון; אבל זה מעל לקדוקי עניות של התקבון - גם אם אפשר למצוא איזו הצטקה תקבובית להעמדת השאלה מטרי-היום.

גם לענין הנימוסין יש ערך רב. כך נהוג בכל המדינות. יש נימוס המחייב כל עם ועם ואף רוטיה הטוביטית הנמצאת בטצב של מלחמה קרה עם אדו"ב נוהגת בהתאם לכללי-נימוס אלה.

אינני יודע מה הלחץ להביא הצעה זו דוקא היום. אינני אומר דברי אלה באופן רשמי, אבל יתכן מאד, כי ביום שני תטטר הודעה פללצטקמאצ בכנסת. לא שמעתי על-כך ממקור רשמי - זו דק השערה. ואם כך - תנתן לכם אז ההזדמנות להביע את דעתכם בקטר לביקור זה.

היו"ר ר. בר-רב-האי:

אין כאן שאלה של הצעה דחופה. ברור, כי לאחר שהיושב-ראש והסגנים הכירו בהצעה זו הם רשאים להעמידה בשעה שימצאו לנכון. היום תועמדה הצעות אחרות לסדר-היום. אילו לא היו הצעות אחרות, אפשר היה לומר שהיא מתחמקת.

אני מציע לא להכנס לזיכרון ולאשר את סמכותם של היושב-ראש והסגנים להחליט מתי הצעה מטרימת תועמד בסדר-היום.

ע. איכילוב:

אני יכול להבין, כי הטיעות שהציעו הצעות אלו יוצאות אותן כחשובות ודחופות. על-כן אני מציע לאפשר להק להעמיד אותנו בשבוע הבא לדיון - באם לא תבוא הודעה על מדיניות חוץ. אני נגד דחיית הענין לשבועיים.

י. שפירא:

הצעתו של חבר-הכנסת איכילוב אינה עומדת לדיון הריגע. אני מציע לדחות את הערעורים.

ה ר ח ל ט

לדחות את ערעוריהן של סיעות מק"י, מפ"ם ושמאל בקטר להחלטות היושב-ראש והסגנים בענין הצעותיהן לזמן-היום נרכר ביקורו של פוטטר דאלאס, ע"פ הטוך האטריקאבי.